

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Po I. slov. katol. shodu v Ljubljani.

Dnes in še potem v nekaterih številkah poročamo našim bralcem o velevažnem katoliškem dejanji, kajti I. slov. katol. shod v Ljubljani je bil v resnici dejanje, dejanje zgodovinske vrednosti. Komur je bila sreča mila, da je mogel sam biti pri shodu, zna to iz lastne izkušnje in za-nj ni treba, da mu to mi še le zatrdimo, ali veliki večini naših bralcev ni bila taka sreča in za-nje mislimo, da bode dobro, ako jim ga, kolikor mogoče, na drobno, vendar pa kratko popišemo in upamo, da zakličejo bralci, poročilo prebravši, potem sami radi: Resnica, I. slov. katoliški shod je bilo dejanje vredno, da se zapiše v zlatih črkah v zgodovino slov. ljudstva!

Naj pa ne odvezamemo poročilu, kakor ga damo deloma iz lastne izkušnje in še bolj povzamemo iz »Slovenca«, prostora v našem listu, zato opustimo vse dolžje opazke in tudi odobravanja, ki je sledilo več ali manj vsakemu govoru, ne omenjamo posebej, kajti to se razume samo ob sebi pri odličnih možih govornikih in isto tako odličnih, razumnih poslušalcih. Za le-te se je izdalo okoli 2000 vstopnic in bili so iz raznih stanov; okoli 300 je bilo slov. poslušalk, duhovnikov in bogoslovcev pa je bilo 456 in ostali se razdelijo med druge stanove.

Še nekaj! Da-si so bile razprave v posameznih odsekih zanimive, in sem ter tje jako žive, vendar se ne moremo ozirati v našem poročilu na-nje, ker nam ne dopušča skromni prostor, kolikor ga zmore naš list. Naše poročilo se omeji torej le na javne, velike ali slovesne shode. Kdor hoče več brati o celem shodu, naroči si naj knjižico, ki izide o svojem času ter prinese o vsem natančna poročila.

Osnovni shod.

Da se začne I. slov. katol. shod, naznanilo je slovesno zvonjenje od 4 $\frac{1}{2}$ —5. ure po vseh cerkvah v Ljubljani. Ob 5. uri pa je že prostorna stolna cerkev

bila polna ljudij, polna do zadnjega kotca. Nj. ekselencija mil. knezoškof dr. Missia se podajo z asistencijo vseh stolnih korarjev k oltarju ter zapojó slovesno: Veni — pridi sv. Duh! Zatem dajo sv. blagoslov. Ob 6. uri zvečer je bil na starem strelišču osnovni shod. Poslopje je bilo v ta namen kaj ukusno ozaljšano po g. Matjanu z mnogimi zastavami, pregrinjali in zelenjem. Nad vhodom je blestel napis: »Vse za vero, dom, cesarja!«, visoko gori na pročelju: »Prvi slov. katol. shod«. S cesarja Jožefa trga do strelišča so stali ob cesti visoki mlaji, ter na njih vihrale papeževe, narodne in cesarske zastave.

Osnovni shod je bil na vrtu starega strelišča, ki je bil v ta nameu pokrit in primerno ozaljšan. Že pri tem shodu se je sešlo mnogobrojno število udeležencev. Na vzvišenem odru so zavzeli prostore prevzvišena knezoškofa Mariborski dr. Mahael Napotnik in Ljubljanski dr. Jakob Missia, proš novomeški mil. g. Peter Urh, mil. proš gospod dr. Jarč, generalni vikarij vrhbosenski gospod dr. Anton Jeglič iz Sarajeva, msgr. dr. Gabrijevčič in Gorice, domači kanoniki prelat dr. Kulavie, Flis, Zamejec in Klun, baron Wambold, graščak na Hmelniku pri Novem Mestu, predsednik pripravljalnega odbora, prelat dr. And. Čebašek, podpredsednika Ludovik Ravnikar, deželnega sodišča svetovalec v pokoju, in dr. V. Gregorič.

Zborovanje otvori predsednik prelat dr. Andrej Čebašek z jako navdušenim nagovorom, ki ga je zbrano občinstvo burno odobravalo za vsakim odstavkom. »Vera, dom in cesar, to géslo, — pravi govornik, — družji, jedini in navdušuj nas za delo v duševni in gmotni napredek slovenskega naroda!«

Gospod dr. Ivan Sušteršič, glavni poročevalec pripravljalnega odbora, nato prečita obširno poročilo o vseh pripravih za slovenski katoliški shod. Iz natančnega poročila je razvidno, koliko se je trudil pripravljalni odbor, da bi, kolikor moči, ustregel na vse strani. Po poročilu, ki je bilo z odobravanjem vsprejeto, prečita došle brzojavne in pismene pozdrave.

Za njim še prečast. gosp. kanonik Klun prečita pozdrave grofa Hohenwarta, državnega poslanca Morseyja, in generalnega tajnika III. avstrijskega katoliškega shoda v Lincu, dr. Hagenauerja. Dalje kot načelnik »Katoliško-političnega društva« še v toplih besedah pozdravi prvi

slovenski katoliški shod, ki so ga rodile iste ideje in načela, katera so vodilo in géslo »Katoliško-političnega društva«, ter mu želi mnogo vspeha. Isti nasvetuje, naj bi se zaradi pomanjkanja časa načelnštva vseh šestih odsekov volila »per acclamationem«, stalna komisija za drugi slovenski katoliški shod pa po listih. Izvoljeni so bili v predsedništvo za slovesne shode: Predsednik Fr. Povše, državni in deželni poslanec v Ljubljani, podpredsedniki pa dr. Josip Serbec, odvet. in deželni poslanec v Celju; Gregor Einspieler, župnik in deželni poslanec v Podkloštru; dr. Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici; tajniki: dr. Janez Lipold, župnik in deželni poslanec v Šmartnem pri Velenju; komendantar Matej Šervicelj iz Reberce na Koroškem; Fran Robič, c. kr. profesor in državni poslanec v Mariboru; Josip Kompare, dekan v Ospem pri Trstu in zapisnikarji: M. Matek, profesor bogoslovja v Mariboru; Ivan Slavec, stolni vikar pri sv. Justu v Trstu; Franc Treiber, mestni kapelan v Celovcu; Radoslav Silvester, posestnik in trgovec v Vipavi.

V odseke so bili izvoljeni za 1. Odsek: Šola. Predsednik Karol Klun, kanonik, državni in deželni poslanec v Ljubljani; podpredsednika pa Fran Robič, c. kr. profesor in državni poslanec v Mariboru in Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru in deželni poslanec ter zapisnikarja: Feliks Stegnar, c. kr. učitelj in deželni poslanec v Ljubljani in Ivan Komljanec, c. kr. profesor v Kočevju.

2. Odsek: Krščanska veda in umetnost. Predsednik Janez Flis, kanonik in dekan v Ljubljani; podpredsednika pa dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici in M. Slekovec, župnik pri sv. Marku pri Ptujju ter zapisnikarja: Matej Sitar, kurat v Št. Petru na Krasu in Janez Vurnik, akad. kipar v Radovljici.

3. Odsek: Socijalne zadeve. Predsednik dr. Josip Serbec, odvetnik in deželni poslanec v Celju; podpredsednika pa dr. Janez Lipold, župnik in deželni poslanec v Šmartnem pri Velenju in Fran Košak, župan na Grosupljem ter zapisnikarja: dr. Ivan Krek, stolni vikar v Ljubljani in Fran Petrič, trgovec v Ljubljani.

4. Odsek: Katoliško življenje. Predsednik: Fran Ogradi, opat v Celju, podpredsednika: Karol Hribovšek, kanonik v Mariboru in Jurij Jan, dekan in kanonik v Dolini pri Trstu ter zapisnikarja: Ivan Murnik, trgovec in posestnik v Kamniku in Ivan Pichler, c. kr. okrajni tajnik v p. v Ljubljani.

5. Odsek: Tisek. Predsednik Anton Zupančič, profesor bogoslovja in načelnik »Kat. tiskovnega društva« v Ljubljani, podpredsednika: dr. I. Mlakar, profesor bogoslovja v Mariboru in dr. Josip Pavlica, profesor bogoslovja v Gorici ter zapisnikarja: Franc Treiber, mestni kapelan v Celovcu in Josip Kalin, kapelan v Celovcu in Josip Kalin, kapelan v Mirnem pri Gorici.

6. Odsek: Katoliška narodna organizacija. Predsednik; dr. Ivan Križanič, kanonik v Mariboru; podpredsednika pa dr. Anton Gregoričič, prof. bogoslovja in državni poslanec in Jožef Kompare, dekan v Ospem pri Trstu ter zapisnikarja: Ivan Lavrenčič, župnik v Boštanjju in Avgust Sušnik, posestnik v Skofji Loki.

V stalno komisijo za II. slov. katol. shod so bili izvoljeni: dr. Andrej Čebašek, prelat v Ljubljani; Oton Detela, deželni glavar kranjski; Gregor Einspieler, župnik in deželni poslanec v Podkloštru; dr. Anton Gregoričič, prof. bogoslovja, dež. in drž. poslanec v Gorici; dr. Vinko Gregorič, zdravnik v Ljubljani; Jurij Jan, kanonik in dekan v Trstu; Andrej Kalan, stolni vikar v Ljubljani; Karol Klun, kanonik, drž. in dež. poslanec v Ljubljani; Josip Kompare, dekan in župnik v Ospem pri Trstu; dr. Ivan Križanič, kanonik v Mariboru; dr. Janez Lipold, župnik in dež. poslanec v Velenju; Fran

Ogradi, opat v Celju; dr. Fran Papež, odvetnik in dež. odbornik v Ljubljani; dr. Josip Pavlica, spiritual in prof. bogoslovja v Gorici; Fran Povše, vodja kmetijske šole v p., drž. in dež. poslanec v Ljubljani; Ludovik Ravnikar, c. kr. dež. sodnije svetnik v p. v Ljubljani; Fran Robič, c. kr. prof. in drž. poslanec v Mariboru; dr. Josip Srnec, odvetnik in deželni poslanec v Celju; Matija Sila, župnik v Repnem Tabru; Josip Šiška, knezoškofijski tajnik v Ljubljani; dr. Ivan Šušteršič, odvetniški kandidat v Ljubljani in Franc Treiber, mestni kapelan v Celovcu. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Smrt in pogreb č. g. Franca Vrlič, župnika na Stranicalah.

(Konec.)

Za sebe pa gospod niso veliko potrošili. V svojem gospodarstvu bili so prav skromni. Edino kar so imeli, bilo je to, da so se prav radi vozili, toda zmirom le po opravkih. Kakor hitro so svoje reči opravili, so se kar domov povrnili. Vozili so se pa skoraj zmirom sami. Ker je bil konj izpočit, jim je večkrat zdiviljal. Bili so parkrat v smrtni nevarnosti. Oboleli so vsled tega prav hudo; ozdravili so se pa sami, ker so bili prav dober homeopat. Tega zdravilstva so se naučili od zdravnika v Mooskirchen-u na srednjem Štajarji, ko so bili tam za kaplana. Veliko so se bavili s homeopatijo. Večkrat so pomagali prav izdatno marsikateremu bolniku. V svojem življenju so se tako radi vozili; kdo bi bil mislil, da se še bodo mrtvi vozili? Božja previdnost!

Če še enkrat ocenimo rajnega gospoda kot gospodarja, moramo reči, da so bili varčni, skrbni in vedno delavni, tako da so se popolnoma vresničile besede sv. pisma nad njimi: »Če pa nisi len, tedaj bo tvoja žetev kakor vodnjak (v katerem vode ne pomanjkuje) in uboštvo bo daleč od tebe bežalo«. (Preg. Sal. 6, 11.) — Oglejmo si slednjič rajnega gospoda, kot duhovnika! Tudi kot tak so neumorno delali v vinogradu (Gospodovem). V vseh duhovnih opravilih so bili neizrečeno vestni in natančni. Še zdaj, ko jih je dne 3. majnika mrtvoud zadel ob pol njih, so šli ob njih v šolo, ker je bil torek. Da bi bili kedaj daritev sv. maše opustili, to ni nikomur znano; celo zdaj v boleznih, akoravno jim je bilo od zdravnika ostro prepovedano, so razven enega dneva zmirom sv. daritev opravljali. Ta njihova gorečnost pa je izvirala iz njihove učenosti in pobožnosti. Da so bili res učenici, dokaže naj to, da so njih rajni škof Slomšek hoteli imeti za profesorja veronauka na c. kr. gimnaziji v Mariboru. G. Vrlič si pa niso upali prevzeti te častne službe, ker so bili bolehnici. — In pobožni so bili. Zaradi pobožnosti so sloveli pri vseh, ki so jih poznali. Kjerkoli si jih videl, bodi-si doma, bodi-si na potu, bodi-si na polju — brevir so gotovo v roki imeli in iz njega molili na pol glasno.

Jezusa v najsvetejšem zakramentu so radi obiskovali. Kolikokrat so klečali pred tabernakeljnim in se pogovarjali s svojim Izveličarjem! K temu češčenju najsvetejšega Zakramenta je gotovo mnogo pripomoglo potovanje v sv. deželo, katero so okoli 60. leta storili. Hodili so po tistih krajih, kjer se je bil Jezus narodil, kjer živel in kjer trpel. Tam so se navzeli toliko krščanskega duha, tam si izprosili prelepih čednostij, od Jezusa, čednostij, ki tako lepo dičejo njihovo plodonosno življenje. Opomin Jezusa Kristusa so si postavili kot vodilo v svojem življenju, namreč opomin (Mat. 11, 29): »Učite se od mene, ker jaz sem ponižen in pohleven!«

Kakor so pa rajni skrbeli za svojo dušo, jo dičili in pripravljali za nebeškega ženina, ravno tako je njihovo blago srce želelo izveličanje duš njim izročenihi farmanov. Kako zvesto so s sv. zakramenti bolnike oskrbovali, kako radi jih obiskovali, jih tolažili in jim v nebeškem veselju pripovedovali, a tem ve vsakdo, posebno pa še jaz, ki sem imel priložnost jih spoznati v svoji bolezni, pa tudi v bolezni in pri smrti mojega brata in sestre. Koliko hvaležnega spomina smo vendar dolžni rajnemu za njihovo postrežljivost in ljubeznjivost pri bolnikih in umirajočih! Blag jim bodi spomin! Priskrbeli so rajni vneti gospod svojim farmanom tudi veliko duhovno veselje, namreč sv. misijon, in to dvakrat. Kolika dobrota so sv. misijoni za faro, ve vsak, kdor je imel priliko, se jih vdeležiti.

Veliko skrb so imeli rajni pa za farno cerkev. Vso so olupšali in popravili. Najprvo so jo dali primerno povzdigniti in obokati, potem pa so jo okrasili z okusno slikarijo. Priskrbeli so cerkvi nove orglje. Okoli cerkve so prostor povkšali, zravnali in z lepim zidom obdali. Tudi so postavili dve krasni kapeli, da o sv. R. T. in o lepi nedelji ni treba šotorov postaviti. Mešna oblačila so bila slaba; gospod so omislili prav dragocena in okusna. Tudi so kupili prav lepo monštranco — z eno besedo: pri cerkvi so skoraj vse ali popravili ali pa na novo priskrbeli. O, blagor njim, kolikorkrat so pač lahko izdihnili: Jan. 2, 17.: »Gorečnosti gorim za tvojo hišo, o Bog!« ali pa ps. 25, 8.: »Gospod, ljubim krasoto tvoje hiše, in kraj stanovanja tvojega veličastva«. Gospodu, ki so na zemlji toliko storili za olupšavo stanovanja Jezusovega, bo gotovo na unem svetu povrnjeno tudi s krasnim stanovanjem in velikim zveličanjem.

Ne smem pozabiti, da so priredili novo pokopališče, ga z zelenim plotom ogradili in lep pot do tje napravili. — Predno popis njihovega življenja skončam, naj še omenim njihovega zadnjega sporočila. Vsaki fari, kjer so služili, so sporočili več ali manje denarja za sv. maše in za uloge, kjer pa umrjejo pa 300 gld. za uboge. Svoje lepo posestvo poleg cerkve v vrednosti do 6000 zapustili pa so svojim naslednikom, župnikom Straniškim, proti temu, da vsako leto šest sv. maš za njihov dušni mir opravijo. Spomnili so se pa tudi v svojem sporočilu svoje rodbine in svojih zvestih služabnikov.

Dragi bralce, tako sem ti naslikal v glavnih potezah življenje in delovanje vlč. g. župnika na Stranica. Kaj ne, veliko so storili? Na Stranica so živeli, so delovali in trpeli, Stranice so tudi za glavnega dediča postavili. Veliko hvaležnosti smo jim dolžni. Njihov spomin bo ostal, ko nas že nikjer ne bo. O, blagi gospod, počivajte mirno tam v hladnem grobu, Vaša duša pa naj nad zvezdami pri ljubem Jezusu zasluženno plačilo zavziva! »Blagor mrtvim, ker njihova dela njim sledijo in več en je njihov spomin!« Al. Arzenšek.

Dva nova zvana v Črešnjicah.

Ganljivo slovesnost smo obhajali 11. nedeljo po bink. 21. avgusta v Črešnjicah. Pred svojim odhodom iz te župnije so vlč. g. Alojzij Kos oskrbeli Črešnjicanom še lepo vbrane zvonove. Imela je do zdaj Črešnjiška farna cerkva sicer 3 zvonove; toda niso bili posebno glasni. Želeli so imeti 4 zvonove, pa največji naj bi bolj glasno pel, kakor poprejšnji. Ljudstvo v Črešnjicah ni premožno. Zato je prihitel Črešnjicanom na pomoč blag sosed iz Frankolske župnije, Jernej Pristovnik. Daroval je eden-tisoč goldinarjev iz hvaležnosti, ker mu je Marija vselej pomagala iz velikih zadreg, v kojih se je nahajal prav mnogokrat. Začel je z majhuim, a zdaj je premožen mož. Njegovi 4 že omoženi in oženjeni otroci so s tem očetovim darom prav zadovoljni ter so še sami priložili prav znatne doneske. Ostalo so pa dali zraven Čreš-

njiškega rojaka č. g. Jožefa Krajnc, provizorja pri Sv. Petru pod gorami, domači župljani in nekateri bližnji sosedu in sicer ljudje vsakega stanú, dninar in posel, kakor posestnik in prevžitkar: vsakdo je daroval po svojih zmoglostih z velikim veseljem. Kar je pa tudi mnogo vredno, ljudje so odrajtali svoje obljubljene doneske veliko poprej, kakor je bilo dogovorjeno.

Eden poprejšnjih 3 zvonov, ki je tehtal 250 kilo ter bil vlit leta 1664, se je zdaj prelil. Vlila sta se iz nova zvonova: največji tehta 954 kilo, manjši pa 296 kilo (toraj blizu 17 centov in manjši nekaj nad 5 centov). Vsi stroški znašajo 2000 fl. Večji zvon ima podobe: Sv. Jernej, Sv. Jožef, Sv. Alojzij pa napis: »Pod župnikom Alojzijem Kos, cerkvenima ključarjema Jož. Krajnc in Blažem Slemenšek sem bil zlit. Jernej Pristovnik mi je največji dobrotnik«.

Manjši pa ima slike: Sv. Cirila in Metoda, sv. Anu in sv. angelja varha. Napis: »Čast bodi Boga na višavah in mir na zemlji ljudem, ki so svete volje«.

Vlita sta nova zvana pri gosp. Albertu Samassa v Ljubljani. Njuna zunanja oprava je prav čedna in lična. Samassov tesar: Jožef Rozman je delal skozi 9 dni stróp za zvonove ter rešil svojo nalogo s pomočjo 3 vrlih tesarjev iz Špitaliča prav dobro. Zdaj so vglasbljeni Črešnjiški zvonovi v F-dur. Dva ostala stara zvana imata glasove A in F, nova dva pa F in C.

Kakor sem začetkoma povedal, v 11. nedeljo po binkošti smo obhajali slovesnost in zavživali veselja, da so nam novi zvonovi prvokrat zapeli; krščeni so bili že poprej v Ljubljani. Ta dan so došli v Črešnjice vlč. g. Karol Gajšek, dekan Dobrnski, vlč. g. Jernej Voh, nadžupnik in dekan konjiški, ob enem patron Črešnjiške župnije, potem gg.: župniki iz Frankolovega, Vitanja in Zreč. Vlč. g. dekan Dobrnski so razložili v svojem zanimivem govoru zgodovino in pomen zvonov. Navoč je bil tudi slavni naš rojak gosp. profesor Anton Benšek iz Plovdiva v Bolgariji ter razveselil častite goste z jako primernim in pristrčnim govorom. Povedal nam je, kako tužno je bilo na Bolgarskem ob tistem času, dokler so tamkaj gospodarili Turki; kristjani takrat niso smeli imeti zvonov. Na neki visoki gori, od koder se ni slišal k Turkom glas zvana, pa so zvonili menihi v svojem samostanu in to je privabilo nebrojne trume ljudstva na goro, ki je tamkaj dolgo, dolgo časa ostajalo ter poslušalo te rajske glasove.

Žal, da so Črešnjiški zvonovi tako kmalu zapeli slovo vlč. g. Alojziju Kos! Lep spominek zapušča ta blagi gospod v Črešnjiški fari z obhajanjem sv. misjona in s pripravo tako lepega zvonjenja! Bog živi skrbnega dušnega pastirja, pa tudi vse dobrotnike starodavne Črešnjiške cerkve!

—č—

Gospodarske stvari.

Vabilo

h konjski dirki, katera se bode vršila v nedeljo, dne 11. septembra ob 3. uri popoldne [na dirkališči blizu Žalca v Savinjski dolini.

Načrt.

A. Pričetna dirka: Državna darila.

Jednovprežno; enkrat dirkališčino tir = 1 km. za kobile in žrebce III. konjerejskega okoliša, starost ne čez štiri leta. Posestnik mora dokazati, da je njegov konj istinito Savinjskega plemena. Uloga 1 gld. ter se ne povrne. Najmanj pet oglasil.

I. darilo 50 gld., II. darilo 25 gld., III. darilo 15 gld., IV. darilo 10 gld. in vsakemu po eno zastavo.

B. Dirka plemenskih konj: Državna darila.

Jednovprežno; dvakrat dirkališčino tir = 2 km. za kobile in licencirane žrebce III. konjerejskega okoliša. Pri kobilah se mora dokazati, da so Savinjskega plemena in da so se v teku zadnjih dveh let za pleme rabile. Vloga 1 gld. ter se nikakor ne povrne. Najmanj pet oglasil.

I. darilo 50 gld., II. darilo 25 gld., III. darilo 15 gld. in IV. darilo 10 gld. in vsakemu po eno zastavo.

Pričetne dirke in dirke plemenskih konj, morejo se udeležiti samo konji, kateri so bili na javnem premiranju s kacic državnim, deželnim ali okrajnim darilom odlikovani.

C. Društvena dirka.

Jednovprežno, dvakrat dirkališčino tir = 2 km. za konje III. plemenskega okoliša in neomenjene starosti. Vloga 3 gld. ter se ne povrne. Najmanj pet oglasil.

I. darilo 50 gld. od »zaveze avstro-ogerskih dirkarskih društev na Dunaji«, II. darilo 30 gld. od posojilnice Žalske, III. darilo 20 gld. društveno darilo in IV. darilo 10 gld. društveno darilo.

Pri dirki veljajo pravila »zaveze av.-og. dirkarskih društev na Dunaji«. Oglasila k dirki sprejemajo se najkasneje do 10. septembra t. l. pri gosp. Franc Robleku v Žalcu in so le takrat veljavna, ako se pri oglasilu tudi vloga plača. Posestniki morajo konje po imenu oglasiti, jih natanko popisati in na dan dirke predpoldne ob 10. uri predstaviti komisiji na trgu v Žalci, ob enem se bode vršilo žrebanje in razdelitev znamenj.

Vsakoršnja pojasnila o dirki daje društveno tajništvo.

Dne 10. septembra vršilo se bode v Žalci premiranje konj III. plemenskega okoliša, dne 15. septembra bode pa konjski sejem v Žalci za remonte.

Odbor Žalskega dirkarskega društva.

Presajanje dreves.

Kedaj je najbolje presaditi drevo, to je še vedno vprašanje. Da se zgodi v pozni jeseni ali rani spomladi najlažje, to je gotovo, vendar pa se drevo presadi lahko tudi poleti, koncem avgusta in v začetku septembra. Znano je, da začne drevo gnati v korenine še le, kadar vrh doraste in to se izgodi ravno v tem času. Če torej presadiš drevo v teh dnevih, ko še stoji vse v listji, prime se ti rado, kajti sok gre sedaj bolj navzdol, kakor navzgor. Drevesu sicer listje takoj odpade in je to znamenje, da se je drevo prijelo, da torej raste. Nekaj enacega se izgodi tudi pri cepljenju; če kos lističa, ki ga pustimo pri cepiči, odpade, tedaj znamo, da se je cepič prijel. Ravno tako se godi pri presajenem drevesu. Pri njem se popki povečajo, toda to leto ne poženejo več, ampak še le v prihodnji spomladi. Drevo raste, kakor da bi se ne bilo presadilo, ali še bolje. Uzrok tej rasti tiči v koreninah, kajti te so postale močne in sedaj lahko popijejo več soka ter ga precedijo po žilicah drevesu.

Sejmovi. Dne 9. septembra v Apačah, v Gomilici, v Gornjem Gradu in na Spodnji Polskavi. Dne 10. septembra v Rušah. Dne 12. septembra pri Sv. Janžu za Sp. Dravberkom, v Loki, v Šmariji, v Mariboru. Dne 13. septembra pri Sv. Juriji v slov. gor. Dne 14. septembra v Rogateci, v Golobinjaku, pri Sv. Ani v slov. gor., v Ivniku in v Kozjem. Dne 15. septembra v Arveži, na Dobovi in v Pleterjah.

Dopisi.

Iz Žalca. (Dirka. Hmeljarstvo.) Dne 11. sept. t. l. vrši se pri nas konjska dirka po načrtu, o katerem je prej govorjenje. Na to dirko vabimo vse posestnike in prijatelje konjev, katerim je pri srci povzdiga te stroke kmetijstva v krasni Savinjski dolini. Srčna hvala gre vsem onim gospodom, kateri so začeli naše ljudstvo vzbujati za konjerejo in učili, naj redijo izvrstno pleme konj, katero se proda za jako visoko ceno ter donaša našemu kmetu vsako leto obilo dobička v lepih novcih. Pa bode zopet ne bodi je treba »D. W.«, ta Celjska klepetulja, zatrobila izmišljenko v svet, češ: Nemci so pričeli v Savinjski dolini konjerejo in sedaj se slovenski kmet od nje bogati. Toda le naj poskusi, bodemo ji dokazali, da je nasprotna resnica. Ravno tako je ta »vahterca« v svojem zadnjem listu zatrobila v svet: hmelj, kateri sedaj bogati slovenske kmete v Savinjski dolini, zasadili so Nemci in sedaj imajo Slovenci dobiček od njega. Uboga nevedna klepetulja Celjska, kje si še bila ti s svojim neumnim in nevednim dopisnom vred, ko je v Savinjski dolini in sicer na Žalskem polju g. Ivan Žuža, Žalski rojak in Slovenec, prvi v Savinjski dolini zasadil hmeljsko rastlino in tako zasadil kal k blagostanju, katero je sedaj v Savinjski dolini. Za njim, toda čez več let, začeli so drugi gospodje zasajati hmelj, tako g. Janez Hausenbichler, Jožef Žigan, knez Salm in drugi, za njimi pa tudi kmetje. Toraj Slovenci so bili, kateri so se začeli prvi baviti s to rastlino pri nas in nemška vahterca se je zopet prav lepo opekla. Omeniti nam je še, da je g. Jakob Janič, veleposestnik tukaj, s sodrugom otvoril poverjeništvu za hmelj v Zatecu, kjer bode zastopal interese Savinjskega hmelja v prvi vrsti. Mi bi torej prav gorko priporočali, da se držijo naši hmeljarji tudi pri tej jako važnej kupčiji gesla: Svoji k svojim!

J. K. Savinjski.

Iz Ljutomerske okolice. (Raznoterosti.)

[Konec.] V »Slov. Narodu« štev. 168 čitamo sledeče: Dne 29. junija t. l. je gorelo na Moti pri Ivanu Rajhu. Ljutomersko gasilno društvo se je tja odpravljalo okoli poldneva na pomoč. Na ulici je stalo mnogo ljudstva, med temi tudi c. kr. davkar v Ljutomeru, g. Aleksander Duller. Ta mož, ki je c. kr. uradnik, je v tem nevarnem trenutku izgovoril sledeče besede: »Kaj vam treba tje hoditi! Zdaj tako snujejo svoje gasilno društvo. Pustite to!« Skoro neverjetno je to. Razumljivo pa je, da je razburjenost vsled tega dogodka po vsem ljutomerskem okraju velika in da vsi slovenski davkoplačevalci hočejo storiti najodločnejše korake in ako treba, do najvišje stopinje. Ravno ta gospod c. kr. davkar je stavil — kakor ste že poročali — predlog v občinski seji, da se naj zavrže prošnja šestindvajset let službojočega in skoro oslepelega dozdanjega občinskega tajnika gosp. Viljema Šneiderja. In ravnokar čujem, da je pri zadnji občinski seji, dne 19. avgusta ravni isti c. kr. davkar Aleksander Duller stavil predlog, naj se podpora zdravniku g. dr. Vozelki poviša od sto na tristo goldinarjev in sicer za to, ker ovače ta gospod ne more tu živeti. Ljutomerskim občanom nalagajo plačila, da je res že groza. In v tote stvari se mešajo taki gospodje, za katere bi bilo veliko boljše, da se vsega ogibljejo. V obče ne razumemo, kako je mogoče gospodu c. kr. davkarju Aleks. Dullerju, da so mu vse te potrebne in nepotrebne reči tako na sreci in kje vendar jemlje ta uradnik toliko časa, da mu je mogoče se za vse to brigati. Ali je res v našem c. kr. davkarskem uradu tako malo dela?

Od Sv. Krištofa pri Laškem. (Slovenskim starišem v prevdarek.) Zopet se bliža novo šolsko leto in čez nekoliko dnij pridejo Vaši otroci zopet v šolo. Prepričani ste gotovo sami, kako koristne so šole,

katero so ustanovljene na zdravi podlagi. Take šole so pa v naših krajih le tiste, v katerih se uči slovenski jezik in na podlagi tega še le druge reči, kakor veronauk, računstvo in drugi predmeti. V Laškem imamo zdaj dve šoli in sicer je nova šola čisto nemška, stara šola pa bolj slovenska. Tudi v stari šoli se bodo v otroci dosti nemški naučili. Samo stara šola ima za Vaše otroke zdravo podlago. Le v stari šoli se bodo Vaši otroci kaj koristnega naučili, ker učitelji razlagajo v stari šoli učencem različne stvari v domačem jeziku. V novi nemški šoli pa se vse nemški pové in še veronauka ne bi Vaši otroci v nemški šoli zastopili. Premislite pa, kam pridemo, če ne bodo otroci dobro poučeni v veronauku! Če imate toraj kaj srca za svoje otroke, pošiljajte jih v staro šolo. Ker pa gospod nadučitelj vodi obe šoli in tudi v obe šoli vpisuje otroke, zahtevajte in pazite na tanko, da bodo Vaše otroka vpisali v staro šolo. Č.

Iz Kamnice. (Olikanost ali ka-li.) V unem tednu se je tukaj ponudila spet lepa priložnost sprevideti, kaj je držati o tako čislani nemški olikanosti, s katero tudi nas osrečujejo tukajšnji »švabi«; tako namreč je neki možicelj, rojen globoko na Hrvaškem, ponosno imenoval sebe in jednakovrstnike. Ti pa vsi jako hirajo na bolezn, kojo imenuje Nemeč »Grössenwahn«, ter mislijo, da mora pövsod, kjerkoli nas oni s svojo navzočnostjo osrečujejo, in svoje pametne glavicé po koncu nosijo, vse »dajč« biti. Tako tudi tukajšnjim nemčurjem ni bilo čisto nič prav, da se je v zadnjem tednu pri pogrebu nekega Kamničana slovenska nagrobница pela, ker se je tudi par možiceljev omenjene vrste prikazalo, že celo na pokopališču, vrtu mirú, ki ljudi različne krvi v miru združuje, so začeli svojo surovost kazati in kraju celo nedostojne besede so se slišale; pozneje se je že omenjeni Hrvat-švab tako spozabil, da je zapazivši mimo gredöčega pevca prihrumel iz svoje hiše in se po divje za njim zapodil, hoteč ga zmerjati, kako se je mogel predrzniti slovensko peti, ko se je celo pri pogrebnih obredih očenaš »dajč« molil. Ali mi povemo, da se tudi v bodoče ne bo oziralo na par teh privandravcev in se bo od pevcev terjalo, kar imamo tudi pravico, da se bo v naši slovenski župniji slovensko pelö.

Od Ptujске gore. (Slovenski krčmarji in redarstveni red.) Mnogo je krčmarjev po slovenskem Štajarskem, kateri so navdušeni Slovenci, mnogo jih je, kateri so popolnoma brezbrizni, naj že Slovence vlada Peter ali Pavel — Slovenec ali Nemeč in mnogo jih je slednjič, kateri so strašni nemškutarji ali pa Nemeči. V enej stvari so si pa vsi enaki, namreč večjidel imajo vsi nemški »redarstveni red« (ali Polizei-Ordnung) v svojih pivnicah obešen. In to je baš narobe. V dotičnem redarstvenem redu je namreč pod kaznijo strogo zapovedano, se po njem držati. Naj se pa zdaj pameten človek vpraša, kako se morajo gostje, kateri nemški ne razumejo, redarstvenega reda držati, ako jim se pa v tujem, njim nerazumljivem jeziku naznanja? Dalje: Kako se mora slovenski krčmar svojemu narodu pravičen imenovati, ako v svojej pivnici toli važno listino v tujem jeziku ponuja in slovenskemu jeziku prednosti ne pripozna? Toraj je gledé na občno korist želeti, da bi se v slovenskih pivnicah le slovenske te tiskovine rabile, katere se dobé pri večih knjigotržcih.

S Ptuja. (Žalostne novice.) Človek ne vé, kje ga smrt čaka. Lucija Dokel iz Krčevine šla je prat. K nesreči jo božjast prime, vrže v vodo, da je utonila. Bog daj nje duši lahko! V Orešji je bival poštenjak, ki je radi tatvine vže bil zaprt. Bil vam je ob jednom blag soprog, ki je že jedno ženo spravil s sveta. Človek bi mislil, da se tak surovež ne bode mogel več oženiti.

Dobil je ženo, a tudi tej se ni bolje godilo, nego prvi. V soboto, dne 3. t. m. zvečer jo pošteno pretepe in premikasti, potem jo hoče utopiti. Pahne jo v Dravo, a sirota se je vendar rešila. Na krik soseda pride občinski predstojnik g. H. s slugo ter hočeta divjaka zvezati. On, ne bodi len, z nožem proti predstojniku mahne. V pravem trenutku pa ga sluga od zadej zgrabi in čvrsto oklene. Ko vidi, da nič ne more, obrne nož proti sebi in si ga porine v srce. Tako je končal življenje mesar Jožef Alt. Kakoršno življenje, taka smrt. Sinoči, v nedeljo večer, pa nas je zopet toča pobila, po nekaterih krajih, zlasti v revnih Halozah, da je joj. Pomagaj Bog!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Svitli cesar ne pojde v Galicijo, ker se o tacih dnevih zbira veliko ljudij in se torej lahko zatrosi kal kužnih boleznij, to pa je letos prav nevarno. — Mesto drž. poslanca na Dunaji spopolni se dne 10. oktobra; ne zna se, koga da kje postavijo liberalci in judje na to mesto, za dr. Kronawetterja še je grozdje brž le prekislo. — V nedeljo je obhajalo Dunajsko Novo mesto svojo 700-letnico, kajti prav 700 let je preteklo, kar je »vselej zvesto mesto«. V spomin te slovesnosti so tisti dan položili temelj za novi zvonik župnijske cerkve.

Štajarsko. V Gradci bi se imeli sniti nemški pravoslavci in bi prišel tudi minister za pravosodje, grof Schönborn. Ker pa je v nekaterih nemških mestih kolera, zato ne bode tega shoda in tako bode to »najbolj nemško mesto« ob veselje, da pozdravlja »ljube nemške brate« svoje. Kolika škoda! — Konsekrativni dež. poslanci imajo sedaj shode svojih volilcev ter jim poročajo o svojem delovanju v dež. zboru. Volilci so z njimi zadovoljni, o liberalnih poslancih pa »se ne sliši nič, ne vidi nič«, drugače pa bode se ve, da o volitvah!

Koroško. Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kmetijski družbi v Celovci 700 gld. na leto, naj se nastavi potovalni učitelj, da po deželi poučuje o vseh strokah kmetijstva v slov. jeziku. To je vendar-le nekaj, če tudi ni veliko. — Po nekaterih krajih je še ljudstvo uvedno v političnih rečéh in zato ga je nemškutarjem lahko pregovoriti za svoje maloprida namene. Tu bi bilo politični shodi na pravem mestu!

Kranjsko. Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prihaja tudi v tem času od vseh stranij darov in je želeti, da rodoljubi ne opešajo v svojem delovanju za to jako imenitno šolsko društvo. Če se pa izgodi kje kaka napaka, naj se odstrani in odpusti, saj gre za dobro stvar! — Vojaki se vračajo te dni iz vojaških vaj, ki so bile pri Razdrtem, po kraških skalah. Verjamemo, da se vojaki vračajo z veseljem v svojo domovino. Na Krasu ni krasno.

Primorsko. Občinski svet v Gorici misli še vedno, da slov. ljudske šole ni treba v mestu. Sedaj je na vladi, da ga pouči bolje ter mu ukaže skrbeti, da se napravite vsaj dve slov. ljudski šoli: slov. otrok je zanj več, kakor zadostno število. — Sad katol. shoda v Ljubljani bode brž ta, da jo zavije »Nova Soča« bolj zanesljivo na katoliško stran, doslej je bila v tem oziru omahljiva.

Tržaško. Pri c. kr. okr. sodniji v Trstu so ob sodili dva mladeniča na več mesecev v zapor, ker sta po mestu raznašala puntarske pesmi, se ve, da laške. — Odkar je znani c. kr. okrajni glavar v Pazinu, g. vitez Schwarz, je laška stranka zopet hrabra in je skorej

očitno, da je gospod glavar oni steber, ob kateri se nasljanja.

Hrvaško. Hrvaški sabor ali deželni zbor je razšel tiho, prav tako tiho, kakor je bilo njegovo delovanje. Poslanci »narodne stranke« so mlačni, saj pa tudi drugače ni mogoče, kajti niso druga, kakor vladni kimovci: kar slavni ban hoče, to je slavno in dobro!

Ogersko. Prejšnji predsednik v ministerstvu, Koloman pl. Tisza je načelnik kalvinske zveze in obhaja sedaj 25-letnico te svoje službe. Se ve, da ga zveza nosi na rokah, kajti dokler je bil minister, delal je z vso močjo za vzboljšanje kalvinskih koristij, pa je zato tudi sprajil katol. cerkev ob marsikatero blaginjo. — Madžari bi kaj radi razpustili rumunsko izobraževalno društvo na Sedmograškem, ker jim ni povolji, da izdaja rumunsko knjige. Drugega uzroka doslej še nimajo za razpuščenje, toda kdor išče, najde že, kar hoče.

Vunanje države.

Rim. Da bi sv. oče Leon XIII. bili pisali našemu svitlemu cesarju, naj se brž ko brž nastavi novi nadškof v Zagrebu — ta govorica neki ni resnična. No če tudi ni popolnem resnica, verjame jo človek lahko, saj se zavlačuje imenovanje čez silo dolgo.

Italijansko. Carina na italijansko vino se je torej že znižala na 3 gl. 50 kr. za hl., vendar pa velja le za vino, ki se pripelje v sodih, ne pa za vino, ki se nalije v vagon brez sodov. To pa Lahom ni prav, ker jim hodi les za sode predrago.

Francosko. Predsednik republike, Sadi-Carnot, je bil te dni v Savoiji, deželi, ki je bila poprej pod Italijo in se vé, da je hvalil na vse pretege republiko in povzdigoval srečo, ki jo vživa Savoja, odkar je pod republiko francosko. Če je le tudi tolika tista sreča!

Angleško. Po angleški ustavi mora poslanec zopet na volišče, ako je postal minister; tudi sedanjim liberalnim ministrom je to bilo treba, ali vsi so imeli srečo ter ni nobeden propadel pri novih volitvah, sem ter tje pa jim je hodilo težko za večino, najbolj poslancu za Irsko, lordu Morley.

Nemško. V Mogunci ob Renu je bil ravno v času, kakor slovenski v Ljubljani, nemški katol. shod in je jako veselo, da so bili tudi ondi jedini, kakor smo bili v Ljubljani, gledé na glavne reči, ki so bile v razpravi. — Kolera se po nemških mestih prikazuje zmirom širje, celo v Berlinu je nekaj ljudij že umrlo za njo.

Rusko. Minister vunanjih stvari, grof Giers, se ne povrne več na svoje mesto, ker je malo upanja, da ozdravi; vendar pa še doslej nima naslednika. — Z angleško vlado je ruska si precej hudo v lasih zavoljo nekaterih dežel v Aziji, do vojske pa memino, da še ne pride med njima, najbolj iz strahu pred koncem take vojske.

Srbsko. Novo liberalno ministerstvo v Belem gradu ne ostane brž na vrhu, kajti izmed 137 poslancev stoji jih samo kacic 40 za ministerstvo, ostali pa so radikaleci, tedaj nasprotniki Ristića in njegove stranke. Za denar hodi pa tudi novim ministrom trdo, ker so kase blizo že prazne in vendar še stojimo skorej sredi leta.

Turška. Da je sultan zoper voljo ruskega carja vsprejel bulgarskega ministra Stambulova, znamo, ali sultan še je storil več, ker je na ravnost rekel, da si ne pusti v tem po nikomer kratiti pravice, da govori z najmenitnišim svojim podložnikom. To je moška beseda.

Gršk. Grški preti polom ali krida, kajti državne kase so prazne, pa nihče se ne nahaja, da prinese denarja na posodo. Trikupis in njegovo ministerstvo je sedaj v silnih zadregah: kako se izvije iz njih?

Afrika. Pri vojakah marokanskih je nastala neka kužna bolezen podobna kolari. Vse je v strahu, kaj bode, če je v resnici kolera.

Amerika. Kardinal Tašero protestuje zoper nove šolske postave v Canadi, ker so neki popolnem na brezverskih načelih. Res, brezversnih načel ne manjka tudi v novem svetu.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Popotniki navadno popisujejo (čital sem čez 20 takih potopisov) le tuleče drviše, koje so videli v stari Kahiri v njih borni moskeji. Sreča mi je bila mila, da sem našel drviše raznih obredov tu kakor k skupni predstavi združene. Ker je Moskija razven dveh prižnic brez stolov, bander in drugega cerkvenega orodja, imajo prostora dovolj. Pri vltodu kraj Mehmed-Alijevega groba opazim najprej moleče drviše, ki mirno na z dragimi preprogami pogrtnjenem tlaku sedijo in pobožno iz al-korana molijo. So to častitljive belolase glave. Nikdo se ne zmeni za nje.

Proti sredini ste dve trumi, bi rekel, kimajočih drvišev. Vsaka truma ima svojega šejka (predstojnika), ki s palico ob drvo takt vdarja, drugi pa iz prva sedijo, ustanejo, sedejo, skačejo, kimajo in izgovarjajo besede: razumel sem le »alah« (Bog).

Še bolj divjajo zvijajoči se drviši in popevajoči. Njih beseda je »mah-mud«. Telo strašno na desno in na levo zvijajo, glavo na vratu tako sučejo, da je groza. Vse gre v urnem taktu, ki ga daje šejk, njemu nasproti v sredini kroga pevata dva, oči se divje svetijo, na čelo stopa krvavi znoj, bele pene silijo iz ust. Eden pade v omedlevico, kakor božjasten. To je sedaj veliki svetnik! Pravoverniki prihitijo, ga manejo, šejk se skloni čez-nj in mu nekaj v uho zmrma. Pa hitro je zopet omedleli na nogah, na novo se začne »pobožnost«, »mah-mud, mah-mud« globoko iz prsij doni. Le pri teh sem videl dečke, in sicer četiri, ki so bili od zvijanja že čisto brez zavestni.

Najhujji so pa oni, ki je imenujejo tuleče drviše. Njih tak je:

„la ilāha ill' alāh,
mahoméd rasūl alēh.“
(— U — U — U —)
Ni boga razven Boga,
Mahoméd prerok Boga!

Bilo je kakih 40 v polukrogu. Šejk sedi mirno v sredini in enako »antifonam v brevirju« peva začetek sure zaznamenjaje začetek in konec pobožnih vaj. Trije bobnjači in dva z bronastimi skledicami začnejo svirati strašansko godbo, drviši začnejo pa v taktu gori navedene besede izgovarjati, telo nazaj, naprej metaje. Zmiraj hitreje bobnarji udarjajo, zmiraj divjiji je krik, h... h... le še se sliši iz globočine prs. Glava se do kolén pripogiba, dolgi lasi se vzadej dotikajo tal; »ja-hu« (oh, On!) sikne šejk, »hu-u-u« zakričijo drviši in »zikr« (pobožnost) je končana. Ali ne traja dolgo in iz nova začenjajo bobnarji, na novo začne se divje bogočastje. Prsa hliptajo, usta se na široko odpirajo, polnijo s penami, daleč očesa izstopajo — to ni več pametnega človeka podoba! Brezzavestni pade ta in oni. Ja-hu, ja-hu doni od vseh strani, vse blagruje novega svetnika. Božjast pri drviših ni redka. Saj je znano, da je tudi Mohamed veliki prerok božji bil epileptičen. Božjast je

tedaj znamenje velike svetosti, kakor se tudi ljudje, ki se jim meša, kot svetniki častijo.

Ne daleč od tulečih vrteli so se v krogu po njih taktu in godbi tudi plesajoči drviši. To so bile zanimive postave. Njih mladi, blede, od velikega posta upadli, a plemeniti obrazi so mi ugajali, bela dolga obleka njim je dobro pristajala. O, to bi bili pri nas tudi sveti menihi! Sukali so se po malem, slovesno, z razprostrtimi rokami, desnico navzgor, levico navzdol, z glavo na stran položeno. Vse to ima svoj skrivnostni pomen. Nagnjena glava znači ponižnost, zaprte oči zamaknjenje v Boga, vzdignjena desnica prosi blagoslova od zgoraj, omagajoča levica pa zaničuje, odriiva vse posvetno. Redno vrtenje v krogu pa kaže, kako naj človek neprenehoma na Boga misli, okoli katerega se suče nebo in zemlja in vse zvezde.

Vendar v občje je bil tu strašen večer. O pobožnosti tu ni govoriti, sicer bi skrunil to kpo besedo. Ljudstvo pa zija, se pogovarja, kriči, smeje, paglavci se trgajo in še huje reči gledaš. Neprenehoma sem poluglasno molil: O Bog, dovolj naj bo kazni, dovolj zmote! Daj pot luči svete vere! Smili se ubogega zaslepljenega ljudstva! Dolgo nisem se mogel ločiti, kakor bi me držala nevidna moč, pač velika radodarnost nazaj. Vsaki mojih živcev trepetal je razburjen, spanec mi to noč ne bode zatislil očij, saj ne bode zamogel počivati duh. O polnoči sem se vračal sam peš, tovariše sem zgrešil. Ni me bilo strah, čeravno sam nisem vedel, v koliki nevarnosti sem bil. Srečno sem našel muskije-tilico in tedaj tudi že ugledal od daleč svetilnico hotela »de Nil«.

(Dalje prih.)

Smešnica. Dečka so bolele oči in skrbna mati jima je dala zdravilo, tako imenovani »evengar« — zdravilo je sicer dobro, pa peče hudo. Na to pa se mlajši milo zjoče in mati ga vpraša: »Kaj pa se joče moj Tinče?« »Ivanu ste dali«, odgovori Tine, »večji »even-gar«, kakor pa meni«.

Razne stvari.

(Cesarjev dar.) Svtili cesar darovali so župniji Jurkloster pri Laškem trgu za popravljanje tamošnje cerkve 100 gl.

(Deželni zbor.) Jutre snide se, kakor drugi, tudi štajarski dež. zbor, toda poslanci so te misli, da se vrnejo k malu iz Gradea, kajti dež. odbor še nima pripravljenih predlogov in brez teh tudi dež. zbor nima dela. Tokrat je bila pač vlada prehitra — za dež. odbore!

(Miloščina.) Neimenovani vlč. gospod župnik z Dravskega polja so darovali za vse podpore vredno novo Marijino cerkev v Mariboru 5 gl. in za prepotrebno dijaško kuhinjo Mariborsko tudi 5 gl. in za le-to tudi č. g. France Simonič, kaplan pri Sv. Benediktu v slov. goricah, isto tako 5 gl. Bog plati!

(Volitev.) Dne 20. septembra bodo občinske volitve na Slatini. Borba bode huda a upamo, da bodo vsi naši volilei možje, torej zmaga na njih strani, saj gre za njih poštenje, za njih denarje.

(Podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda v Konjicah bode imela svoj redni občni zbor dne 18. sept. 1892 popoldne ob 3. uri v dvorani Posejilnice Konjiške. Na dnevnem redu je: Poročilo o delovanji društva v preteklem letu in volitev novega odbora. Uljudno vabi vse ude

Odbor.

(Slovensko društvo) »Sava« priredi v nedeljo, dne 11. septembra, v zvezi z narodno veselico, ka-

tero priredi slavna čitalnica Ormoška, »okrožni dijaški shod«, h kateremu so poklicani in povabljeni gg. akademiki in abiturijenti. Gosti dobri došli. Začetek ob 2. uri popoldne v prostorih g. Kapusa.

(Čitalnica) v Ormoži priredi v nedeljo, dne 11. septembra na vrtu g. Fr. Kapusa svojim udom veselico ter sodeluje pri njej godba iz Ptuja. Na vzporedju je petje osem pesmij in godba, začetek ob 5. uri zvečer.

(Častni občan.) Č. g. Fr. Ser. Rath, župnik pri Sv. Lovrenci na Dravskem polji, je dobil od občin v Franski župniji čast častnega občana. Imenovani gospod ima velike zasluge za fransko župnijo, v kateri je bil čez 20 let za župnika ter je novo cerkev postavil, skorej največ iz nabranih darov.

(Kokoši) rajši nesó in imajo jajca trdo luščinje, ako se jim daje stolčenih svinjskih kostij po večkrat v tednu. Sedaj imajo jajca čedalje večjo ceno, dobro bi bilo, ako jih več nanese kokoš gospodarji.

(Cena žita.) Na trgu v Mariboru je bila zadnja sobota pri žitu ta-le cena: pšenica hl. po 13 kron in 40 beličev, rž 11 kron in 70 beličev, ječmen 9 kron in 40 beličev, turšica 9 kron 80 beličev, pšeno 10 kron in 40 beličev, ajda 10 kron in 40 beličev in oves 4 krone in 45 beličev.

(Izpregledal) je otrok, ki se je slep porodil, pri g. župniku Kneippu v Wörishofnu. Njegovi stariši so pošteni kmetje na Tirolskem.

(Bučele.) Pri g. J. Ivanjšiču, trgovci pri Sv. Juriji ob Ščavnici, so se uni dan bučele rojile in spravili so jih v navadni panj. Ali tam se jim ni dopadlo ter so se preselile v sodček, v katerem je bilo prej pivo.

(Iz deželne blaznice) v Felddorfu pri Gradci je ubežala Ivana Krelj, 29 let stara kmetica z Remšnika. Na sebi je imela obleko, kakor je na tistem zavodu v navadi.

(V bogoslovje) lavantinske škofije vsprejeti so ti-le gg.: Alojzij Rožman iz Ljutomera v tretje leto, v prvo pa Jakob Fink iz Žič, Jožef Gobec iz Rogateca, France Gomilšek s Ptuja, France Gosak iz Žič, Ignacij Hauptmann iz Marije Device v puščavi, Anton Korošec iz Št. Jurija ob Ščavnici, Ivan Kozinec iz Polja, Martin Kranje iz Majšperka, Janez Lorbek iz Št. Lenarta v slov. goricah, Anton Miklič iz Dobropolja, Makso Ocvirk iz Celja in Janez Rožman iz Artič.

(Denar.) Zadnja sobota je v Slivnici pri Mariboru dobil tamošnji pek goldinar za nekaj peke, ali prepozno je izpoznal, da je ponarejen. Žensko, ki mu ga je dala, iskali so še isti dan po Mariboru, pa je niso našli. Kakor se sodi, ima ona še več ponarejenih goldinarjev pri sebi.

(Toča.) V nedeljo večer je bila skorej po celem slov. delu naše dežele nevihta in toča; okoli Maribora je bila celo trikrat; škode je veliko pri Kamnici, na Pekrah pri Sv. Petri in na vzhodnem delu Pohorja. Tudi po gričih in hribih okoli Slatine je storila precej škode.

(Gozd.) Na drž. sadiščih štajarskih dobi se te jeseni do 400.000 gozdnih sadik, posebno smrečic, jasenov, belih in črnih borov, javorov, lip in orehov za manj premožne posestnike brez plačila, za druge pa za primerno plačilo. Prošnje se naj vložijo najdalje do dne 1. oktobra 1892 pri c. kr. deželnem gozdnem nadzorniku v Gradci.

(Cigani.) Nadvojvoda Jožef je razpostavil — dve, tri leta je tega — na svojih ogerskih zemljiščih v Dobrovi mlade cigane ter jim je prepustil polje in lična stanovanja v rabo. Da jih še bolj priveže na dom, skrbel jim je tudi za žene, zale ciganke. Kaki dve leti so te rodbine zdržale na svojem novem domu, letos pa so izginile ter so se razpršile po svetu, ne da bi pustile za seboj znamenja, da se še njih katera povrne.

(Nesreča.) Dne 29. avgusta je padel Karol Gorečan, klepar in posestnik v Vojniku, s stolpa tamošnje podružnice in se je pri priči ubil. Vrv, s katero se je privezal, je bila preperela in se mu je utrjala.

(Nesreče.) Dne 22. avgusta je utonil v Savi pri Lokah Tomaž Korstnik, rejnec pri županu A. Kajna in dne 23. avgusta je zgorela pri brodu čez Dravo nižje Ptuja brodnikova koč, lastnina g. J. Mikla, trgovca pri Sv. Marjeti nižje Ptuja.

(Nameščenje.) Na c. kr. gimnazijo v Mariboru pride za profesorja g. dr. A. Schwaighofer iz c. kr. višje realke na Dunaji.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Iv. Bohanec, kaplan v Ljutomeru, je dobil župnijo v Svetinjah.

Loterijske številke.

Trst 3. septembra 1892: 50, 49, 52, 6, 10
Linc » » » 23, 45, 67, 33, 18

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 14-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri name-
ravajo složnost na gospodarstvenem polju. Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju, nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim in občinskim predstojnikom zavarovanje zvo-
nov proti razlomu in poklini. — Zastopniki se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Priporočba.

22 let sem na Bavarskem kot samosta-
len orgljar svojo umetnost z najboljšim
uspehom izvršil in si v tej stroki obilo iz-
urjenosti pridobil. Zdaj sem pa v svoji do-
movini, v Mariboru orgljarsko delavnico
otvoril. Opiraje se na spričevala preč. du-
hovščine, učiteljev in organistov, priporočam
se za izdelovanje novih orgelj, za preustro-
jenje in ponovljenje starih. Delam vselej v
cerkvenem slogu zunaj, znotraj pa skrbim za
močen glas in čisto vglasbo. Tudi obiram
harmonije in glasovire.

S spoštovanjem

Franz Korošak, 2-3
orgljar v Mariboru, Schmiderer-jeve ulice 5.

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristop-
nimi ventili, najzvrstnejše delane, in
velike moči za brizganje, prlične sre-
njam, mestom, trgov in njihovim gasil-
nim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte,
Vodonosnike
razne sestave, najboljše cevi iz konop-
nine, gumija, za sesavanje vode ali za
napeljevanje vode, dalje vretenice in
tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5let-
letnemu poročstvu

Albert Samassa,

c. k. dvorni zvonar in fabrikant
strojev in gasilnega orodja
v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom
dovoli se plačevanje v rokih. Po-
drobne cenilnice določilja brez-
plačno in franko 7

Služba organista in cerkovnika

se odda pri Materi Božji na Katobji do 15.
septembra. Več se izv. pri cerkvenem pred-
stojništvu. 3-3

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Učenca, poštenih starišev, marljivega,
dobrega računarja, veččega
vsaj dobro slovenskega jezika, sprejme takoj
Julij Schmidt, trgovec na Pilštanju. 2-2

Svoji k svojim!

Slavnemu občinstvu in v prvi vrsti vi-
sokočastiti duhovščini se usojam naznaniti,
da se je podpisani naselil v koroških ulicah
št. 20, kot pozlatar. Uljudno se priporočam
za vsa v mojo stroko spadajoča dela, katera
bo odlikovala ne le finost in vestnost, temveč
tudi nizka cena.

3-3

Alojzij Šket.

Vinograško posestvo

v **Murbregu**, 20 minut od železne
postaje **Eich-Mauthdorf** (ljutomerske
železnice) se po ceni proda. Ono ob-
seže pet oralov vinograda, z dobrim
trsom in v dobri legi, tri orale sadov-
njaka, štiri orale visokega gozda, vse
v enem kompleksu, hišo s tremi izbami,
kuhinja, klet, hlev, prostorno prešo in
posebno viničarijo.

Več pov. **Franz Slavič**, posest-
nik v **Štanetincih**, pošta **Št. Jurij**
na **Ščavnici**. 1-3

**Služba cerkovnika (mežnarja) in
orglalca** pri Sv. Križu pri
Mariboru se s tem razpisuje. Prošilci se naj
osebno oglasijo pri podpisnem cerkvenem pred-
stojništvu.

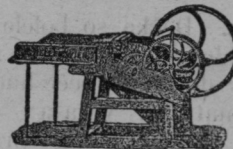
Cerkveno predstojništvo pri Sv. Križu pri
Mariboru, dne 29. avgusta 1892. 2-2

Tovarna 15-15

J. Weipert & sin v Stockeravi

priporoča vsakovrstne lastne gospodarske naj-
bolje in novejšje stroje, kakor vitla, mlatil-
nice, rezalnice za sadje, stiskalnice, mline
in vse rezervne dele itd. po celo nizki ceni.
Plačilo na obroke. Potovalnih agentov ne po-
siljamo in zavolj priročnosti je naša vzgledna
zaloga pri gospodu **F. Pišek** v **Hotinji
vesi** (bei Kranichsfeld.) Stroji se pošljejo
franko in 14 dni na poskušnjo. Ceniki zastoj.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito,
trierje, slamozeznice,
mline za sadje,
stiskalnice za sadje in vino, za grozdje,
kakor vsi drugi stroji in pripomočki
za kmetijstvo,
vinarstvo in sadjarstvo itd.
priporoča v najnoviji in najboljši
obliki, po ceni!

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Ilustrovan zapiski in govorna pisma v hrvaščini, nemščini, italijanščini in slovenskem
jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čas za poskušnjo — garancija,
spodni pogoj.

Zopet znanih cen!

Specijalne tovarne za

SISALJKE TEHTNICE

vsake vrste.

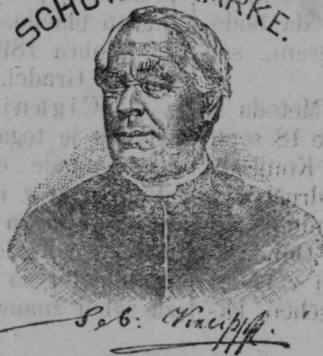
za vse svrhe.

žlebe v vsaki velikosti. 20—20

Commandit-Gesellschaft für Pumpen- und Maschinenfabrikation
W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse Nr. 14.

Zapiski brezplačno in franko.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati **dobrote edino prave**
— ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štirivoglatih zavitkih
bratov Ölz z varnostnimi markami: **podobo
in ponvico.**

Ako se jej prime a nekoliko

18 30

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši in najizdatnejši** dostavek
h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, katera
presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščen tovarna
za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Otorepec.)